

Tabassaraani keel

Tabassaraani keel on Venemaal Dagestani Hivi ja Tabassaraani rajoonis tabassaraanide kõneldav keel, mis kuulub nahhi-Dagestani keelte Kagu-Dagestani rühma. Seda räägib üle 127 000 inimese.

Sisukord

Keelesugulus

Grammatika

Kiri

Viited

Välislingid

Keelesugulus

Tabassaraani keele lähimad sugulaskeeled on lesgi ja aguli keel, mida koos nimetatakse ka idalesgi keelteks. Tabassaraani keel jaguneb põhja- ja lõunamurdeks.

Grammatika

Tabassaraani keel on ergatiivkeel. Keel on tuntud eelkõige käaneterohkuse poolest: keeles on ligikaudu 46 käanet. Bernard Comrie ja Maria Polinsky analüüsi kohaselt on tabassaraani keeles 14 (põhjamurdes 15) käändemorfeemi. Neist on 4 grammatilist käanet (absolutiiv, ergatiiv, genitiiv ja daativ) ja 7 (8) kohakäanet. Kohakäändemorfeeme saab kombineerida kahe suunda näitava morfeemiga ja üldise kohamorfeemiga (*di*) ning seetõttu on käänete rohkus näiline. Kui eelloetletud morfeemide kombinatsioonid kokku arvutada, saame põhjamurdes 3+2+(7*3*2)=47 käanet ja lõunamurdes 3+2+(8*3*2)=53 käanet.^[1]

Kiri

1932. aastal loodi ladina kirjal ja lõunamurdel põhinev kirjakeel. 1938. aastal mindi üle kirillitsapõhisele kirjale. Tabassaraani tähestik:

А а	Аь аь	Б б	В в	Г г	Гъ гъ	Гь гь	Д д
Е е	Ё ё	Ж ж	З з	И и	Й й	К к	Къ къ
Кь кь	КӀ кӀ	Л л	М м	Н н	О о	П п	ПӀ пӀ
Р р	С с	Т т	ТӀ тӀ	У у	Уь уь	Ф ф	Х х

tabassaraani keel (табасаран чӀал)	
Kõneldakse	<u>Venemaal</u>
Piirkonnad	<u>Dagestan</u>
Kokku kõnelejaid	126 900 (2010)
Keelesugulus	<u>nahhi-Dagestani keeled</u> <u>Dagestani keeled</u> <u>Kagu-Dagestani keeled</u> tabassaraani keel
Ametlik staatus	
Ametlik keel	<u>Dagestan</u>
Keelekoodid	
ISO 639-3	tab

Хъ хъ	Хь хь	Ц ц	ЦI цI	Ч ч	ЧI чI	Ш ш	Щ щ
Ъ	Ы	Ь	Э э	Ю ю	Я я	І	'

Viited

- Comrie, B. & Polinsky, M. (1998). The great Daghestanian case hoax (<http://scholar.harvard.edu/files/mpolinsky/files/DaghCaseHoax.pdf?m=1360038984>).

Välislingid

Vikisõnastiku
kategooria:
Tabassaraani keel

Pärit leheküljelt "https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Tabassaraani_keel&oldid=5325015"

Selle lehekülje viimane muutmine: 18:47, 18. mai 2019.

Tekst on kasutatav vastavalt Creative Commonsi litsentsile "[Autorile viitamine + jagamine samadel tingimustel](#)"; sellele võivad lisanduda täiendavad tingimused. Täpsemalt vaata [Wikimedia kasutamistingimustest](#).